

THE NATIONAL HERITAGE BOARD OF POLAND AND COMBATTING CRIME AGAINST THE ARCHAEOLOGICAL HERITAGE

One of the activities pursued by the National Heritage Board of Poland (KOBiDZ) is identifying and counteracting threats posed to archaeological heritage. Together with the Criminal Bureau at the Police Chief Headquarters, it is engaged in preparing a series of training courses for police officers, relating to archaeology, the conservation doctrine and associated laws; the introduction of the course will take place in autumn 2007. In cooperation with voivodeship conservators of historical monuments the National Board is working on plans of archaeological sites threatened with robbery; such maps will be made available to the police force in assorted counties and communes. The Department of Archaeology at

KOBiDZ includes a functioning Archaeological Emergency Service, which at the request of a conservator of monuments conducts on-the-spot archaeological salvage operations on sites, which demand immediate intervention. The National Board collaborates with the national Team for Combating Crime against the National Heritage at the Police Chief Headquarters and its coordinators in voivodeship headquarters, to identify crimes committed on the archaeological market and the Internet, with particular attention paid to auction portal and discussions fora as well as offers made by antique shops.

Control of the antiquities market is only the beginning of necessary steps if combating crime is to be effective. The

police force and legal circles must be educated about archaeology and cultural property while the level of social awareness of, and responsibility for joint heritage must be raised.

3. Emaliowana zapinka importowana z prowincji rzymskich (II w n.e.), przekazana przez użytkownika Allegro.

3 Enamel clasp imported from Roman provinces (second century A.D.) donated by a user of the Polish Internet auction service Allegro.

KONFERENCJA „PERIODIC REPORTING FOLLOW-UP MEETING FOR EASTERN AND CENTRAL EUROPE”

Wrocław, 14-15 września 2007 r.

W dniach 14-15 września 2007 r. we Wrocławiu odbyło się spotkanie ekspertów poświęcone Światowemu Dziedzictwu UNESCO. Zostało ono zorganizowane w imieniu Centrum Światowego Dziedzictwa UNESCO oraz Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego przez Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków.

W konferencji wzięło udział 37 uczestników z 13 państw: Armenii, Austrii, Białorusi, Bułgarii, Czech, Litwy, Niemiec, Rumunii, Słowacji, Ukrainy, Węgier, Wielkiej Brytanii oraz

Polski, a także przedstawiciele WHC UNESCO (Centrum Światowego Dziedzictwa UNESCO), ICOMOS (Międzynarodowej Rady Ochrony Zabytków), IUCN (Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody) oraz organizacji pozarządowej Heritage Alive.

Konieczność ochrony światowego dziedzictwa wynika z zobowiązań, jakie na państwa-strony nakłada konwencja UNESCO w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturowego i naturalnego. Procedura okresowego raportowania o stanie miejsc światowego dziedzictwa odnosi się do

art. 29 konwencji, który określa obowiązek przedstawienia sprawozdania z działań podjętych w celu realizacji postanowień konwencji.

Pierwszy cykl Raportu Okresowego dla Europy, sporządzonego w latach 2003-2006, dotyczył działań państw w zakresie ochrony dziedzictwa i obejmował miejsca wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO do 1998 r. Jego podsumowanie oraz opracowany na tej podstawie plan działania dla Europy zostały przyjęte na 30. sesji Komitetu Światowego Dziedzictwa UNESCO w 2006 r.

Raport Okresowy został uznany za istotny czynnik wzmacniający znaczenie idei światowego dziedzictwa. Proces jego opracowania pomógł utworzyć sieć współpracy międzynarodowej. Obecnie konieczne jest znalezienie sposobu rozwiązania problemów w nim zawartych i podjęcie odpowiednich działań.

Konferencja we Wrocławiu była pierwszym spotkaniem przedstawicieli państw Europy Środkowej i wschodniej poświęconym tym zagadnieniom.

Wpisala się w cykl spotkań będących kontynuacją działań wynikających z Raportu Okresowego, organizowanych dla przedstawicieli państw 5 podregionów Europy. Stała się polem wymiany doświadczeń i opracowania wspólnych wniosków.

Ponieważ Raportem objęto najwcześniejsze wpisy na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO, stwierdzono konieczność opracowania uzupełnień, które w pierwszej fazie objąć mają wyjaśnienie granic wpisu miejsca i jego strefy

ochronnej oraz omówienie kryteriów, według których zostało ono wpisane na Listę. W drugiej kolejności należy określić, na czym polega wyjątkowa uniwersalna wartość miejsca. W trakcie spotkania poruszono także problematykę planów zarządzania i systemu zarządzania miejscami światowego dziedzictwa. Uczestnicy spotkania jednomyślnie podkreślili, że właściwe orzeczenie znaczenia miejsca i jego wyjątkowej uniwersalnej wartości jest podstawą do skutecznego nim zarządzania.

Wnioski te wyznaczają plan działań, które należy podjąć w odniesieniu dla miejsc światowego dziedzictwa w najbliższej przyszłości w celu zapewnienia im odpowiedniej identyfikacji, ochrony oraz gwarancji przekazania przyszłym pokoleniom.

W trakcie konferencji uczestnicy zwiedzili Halę Stulecia we Wrocławiu wraz z terenami wystawowymi – najnowszy polski wpis na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO.

Spotkanie wrocławskie przyczyniło się także do umocnienia współpracy międzynarodowej w ochronie wspólnego dziedzictwa.

Anna Marconi-Betka

1. Dr Marcin Gawlicki, dyrektor Krajowego Ośrodka Badań i Dokumentacji Zabytków w trakcie prezentacji problematyki granic miejsc światowego dziedzictwa. Fot. P. Nowak.
1. Dr. Marcin Gawlicki, Director of the National Heritage Board of Poland, presenting the limits of the world heritage sites. Photo P. Nowak.

THE "PERIODIC REPORTING FOLLOW-UP MEETING FOR EASTERN AND CENTRAL EUROPE" CONFERENCE Wrocław, 14-15 September 2007

A meeting of experts dealing with the UNESCO World Heritage, attended by 37 participants from 13 countries, was held in Wrocław on 14-15 September 2007. The session was organised by the National Heritage Board of Poland in the name of the UNESCO World Heritage Centre and the Minister of Culture and National Heritage.

The states-signatories of the UNESCO convention on the

protection of the world cultural and natural heritage are obligated to present reports on the realisation of the convention's resolutions. The first series of the European Regular Report was conducted in 2003-2006.

The Wrocław conference was the first meeting of the representatives of Central and East European countries, dedicated to continuing undertakings stemming from the Regular Report.

Subsequently, it became a forum for an exchange of experiences and joint conclusions.

In view of the fact that the Report encompasses the earliest entries on the UNESCO World Heritage List, the participants of the meeting asserted the necessity of supplements which, in the first stage, are to explain the limits of the included site and its protective sphere and then discuss the criteria according to

which it had been originally placed on the List. Subsequent tasks entail defining the exceptional merits of a given site. The meeting also considered plans for a system of administering the world heritage sites. The participants stressed unanimously that a suitable pronouncement of the significance of a site and its exceptional value forms a basis for effective administration.

The conference included a tour of the Centennial Hall in Wrocław, together with the adjoining exposition area – the most recent Polish site to be included onto the UNESCO World Heritage List.

2. Zdjęcie grupowe uczestników konferencji. Fot. P. Nowak.
2. Group photograph of the conference participants. Photo P. Nowak.

KONFERENCJA „BAZY DANYCH O ZABYTKACH”

W dniach 27-30 czerwca 2007 r. odbyło się drugie z serii roboczych spotkań dotyczących współpracy Krajowego Ośrodka Badań i Dokumentacji Zabytków z Wojewódzkimi Urzędami Ochrony Zabytków. Poświęcono je wykorzystaniu cyfrowych baz danych w ewidencjonowaniu zabytków.

Spotkanie odbyło się na zamku w Krasiczynie, który jest doskonałym przykładem wzorcowej współpracy właściciela zabytku – Agencji Rozwoju Przemysłu SA i Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

W spotkaniu wzięli udział reprezentanci służb konserwatorskich oraz Regionalnych Ośrodków Badań i Dokumentacji Zabytków, przedstawiciele Krajowego Ośrodka Badań i Dokumentacji Zabytków, a także specjaliści w dziedzinie elektronicznej ewidencji zabytków.

Głównymi tematami sesji były problemy i wyzwania związane z prowadzeniem wojewódzkich rejestrów i cyfrowych ewidencji zabytków. Swoje rozwiązania w zakresie cyfrowych baz danych o zabytkach zaprezentowali przedstawiciele Wojewódzkich Urzędów Ochrony Zabytków z woj. lubelskiego, dolnośląskiego, świętokrzyskiego, podkarpackiego, małopolskiego oraz pomorskiego, a także Miejskiego Konserwatora Zabytków z Krakowa i Warszawy. Przedstawiciele KOBiDZ zaprezentowali tworzone na potrzeby działań Ośrodka cyfrowe bazy danych o zabytkach.

Kolejnym punktem konferencji była przeprowadzona przez pracowników KOBiDZ prezentacja Systemu Informacji Geograficznej (GIS) i możliwości jego zastosowania w ewidencji zabytków.

Dyskutowano o założeniach i standardzie centralnej bazy danych o zabytkach. Uczestnicy spotkania podjęli kwestię celu, jaki powinna realizować baza danych. Debatowano także nad problemem udostępnienia informacji o zabytkach i niezbędnym zakresie informacji, który powinien być objęty bazą. Omówiono również możliwości i korzyści zastosowania systemu GIS w ewidencji zabytków.

Uczestnicy sesji zgodzili się, że niezależnie od ewidencji zabytków prowadzonych na własne potrzeby w poszczególnych urzędach konserwatorskich istnieje potrzeba stworzenia centralnej bazy danych o zabytkach. Ustalono, że baza ta powinna być dostępna w sieci internetowej, z zastosowaniem zróżnicowanych poziomów dostępu. Postanowiono także, iż w tworzonej bazie danych zostanie wykorzystany system GIS.